



PASAULINIO SUSITARIMO PAŽANGOS ATASKAITA



2011 m.

VILNIUS

Apie bendrovę

Koncernas „Achemos grupė” – nacionalinio kapitalo, trečioji pagal apyvartos dydį įmonė Lietuvoje, kurios vienijamose bendrovėse dirba daugiau nei 5 tūkst. darbuotojų.

2001 m. įsteigtas koncernas jungia daugiau kaip 30 įmonių, dirbančių chemijos, transporto ir krovos, maisto pramonės, prekybos, energetikos, projektavimo, statybos ir remonto, finansinių operacijų, viešbučių, sveikatos ir pramogų, žiniasklaidos ir reklamos srityse. Bendrovėse dirba beveik 5 300 darbuotojų.



„Praėję metai koncernui buvo dvejopi: jie mums buvo skausmingi ir patys blogiausi, kadangi netekome įkūrėjo ir pagrindinio kompanijos variklio, prezidento dr. Bronislovo Lubio. Tačiau vieni iš geresnių, jei kalbėtume tik skaičiais”, - sako koncerno „Achemos grupė“ viceprezidentas Arūnas Laurinaitis. – „Sunkmečiu visose bendrovėse priėmę griežtus sprendimus dėl kaštų mažinimo, efektyvesnio žaliavų suvartojimo, pagrindines investicijas nukreipę į konkurencingumo didinimą, praėjusiais metais, galima sakyti, raškėme pasiteisinusių sprendimų vaisius – džiaugėmės finansiniais rezultatais.

Nepaisant daugelio nepalankių verslui aplinkybių, koncernui pavyko išsaugoti vertingiausią savo turtą – patyrusius darbuotojus, nuo kurių tiesiogiai priklauso ne tik šios dienos mūsų veiklos rezultatai, bet ir rytojus. Ačiū jiems.“

Koncerno „Achemos grupė“ pagrindinės veiklos sferos išlieka tos pačios: chemijos pramonė, energetika, logistika, viešbučiai ir poilsio paslaugos, žiniasklaida ir prekyba.

„Achemos grupės“ antrinės įmonės veikia Prancūzijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Latvijoje, Estijoje, Gruzijoje, o verslo partnerių tinklas jungia keturias dešimtis Europos ir pasaulio valstybių penkiuose kontinentuose.

Svarbiausia koncerno įmonė – AB „Achema“, didžiausia azotinių trąšų ir kitų pramoninių chemijos produktų gamintoja Baltijos šalyse.

Koncerno veikla krovos ir logistikos srityje koncentruojasi Klaipėdos uoste, kur koncerno įmonės užima nemenką dalį krovos verslo rinkos. Koncerno žiniasklaidos įmonių grupėje - nacionalinis dienraštis bei televizija, net keturios nacionalinės radijo stotys, regioninis laikraštis.

„Achemos grupės“ veikla labai diversifikuota. Tarp kelių dešimčių koncerno įmonių – konditerijos fabrikas, draudimo kompanija, saugos tarnyba, projektavimo įmonė, spaustuvė, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje veikiančios 8 agroprekybos centrai AGROMAX.

2005 m. birželio mėn. „Achemos grupė“, prisijungusi prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą, savo strategijoje, santykiuose su partneriais ir vartotojais, kasdieninėje veikloje vadovaujasi Pasaulinio susitarimo principais, atsižvelgdama į verslo partnerių, akcininkų, darbuotojų, natūralios aplinkos ir visuomenės poreikius.

Šioje [SA ataskaitoje pristatome įsipareigojimus ir nuveiktus darbus, kurie, tikimės, prisidėjo prie visuomenės gerovės. Savanoriški įsipareigojimai padeda mums geriau apibrėžti savo socialinę programą, suvokti verslo politinę ir socialinę dimensiją. Džiaugiamės prisijungę prie „Global Compact“ partnerių tinklo ir planuojame tęsti savo narystę.

*Koncerno „Achemos grupė“ viceprezidentas
Arūnas Laurinaitis*

Įmonės socialinės atsakomybės pažangos ataskaita



Žmogaus teisių apsaugos srityje

1 principas: Siekti, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje.

2 principas: Užtikrinti, kad verslo organizacijos pačios neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidimų.

Koncernas „Achemos grupė“ palaiko ir remia žmogaus teisių apsaugą, savo veikloje laikydamasis visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių. Koncernas neprisideda prie žmogaus teisių pažeidinėjimo. Koncerne ir jo valdomose įmonėse 2011 metų pabaigoje dirbo 5300 etatiniai darbuotojai. Vyrams ir moterims, atliekantiems tokio paties lygio darbą, koncerne yra mokami vienodi atlyginimai. Koncerno įmonėse nedirba vaikai. 33,8 proc. iš koncerno darbuotojų - moterys. Bendrovėje dirba daugiau kaip 17 tautybių darbuotojai.

Praėjusių metų pabaigoje "Achemos grupė" pasiruošė įgyvendinti naują vadovų rezervo formavimo projektą, kurį realizavus po pusantrų metų ne tik turės vadovų, pasiruošusių, reikalui esant, pakeisti esamus arba pradėti vadovauti naujiems verslams, grupę, bet ir sukurs vadovavimo kompetencijų modelį, kuris bus naudojamas vadovų atrankai, ugdymui bei karjeros planavimui koncerne. Projekto įgyvendinimo metu įgyta patirtis bus naudojama kompetencijų modelio išplėtimui, įtraukiant ir specialistų pareigybes.

Darbuotojų mokymui daugiau nei prieš dešimtmetį įsteigtas UAB „Achemos mokymo centras“, kuriame mokosi ir kelia kvalifikaciją koncerno darbuotojai.

Nuo 2012 metų pradžios dvi didžiausios koncernui priklausančios bendrovės – AB „Achema“ ir KLASCO visus, nepriklausomai nuo pareigų ar stažo, darbuotojus apdraudė papildomu sveikatos draudimu, kuris numato apmokėjimą už sveikatinimo ir gydymo paslaugas, kurių nekompensuoja ligonių kasos iš privalomojo sveikatos draudimo lėšų.

Ir taip plačios KLASCO darbuotojų socialinės garantijos išplėstos dar labiau. Nustatyta, kad minimali darbuotojo alga KLASCO įmonėje yra 1000 litų. Tai 200 litų daugiau nei 2012 metų sausio 1 d. nustatytas Vyriausybės atlyginimo minimumas Lietuvoje. Vidutinis KLASCO, kur dirba 700 žmonių, darbuotojų atlyginimas yra beveik du kartus aukštesnis nei šalies vidurkis.

Didžiausios koncerno bendrovės turi specialias socialines ir rėmimo programas. AB „Achema“ savo lėšomis finansuoja polikliniką, skirtą ne tik darbuotojams, bet ir Jonavos rajono gyventojams – joje atliekamas profilaktinis sveikatos tikrinimas, naudojama pažangi medicinos technika.

Pagal kolektyvinę sutartį KLASCO darbuotojams yra numatytos mokėti premijos už gerus metų darbo rezultatus, bei vadinamasis 14 atlyginimas einant kasmetinių atostogų. Darbuotojai turi išskirtines teises ir nuolaidas poilsiauti KLASCO poilsio bazėje prie Platelių ežero Žemaitijos nacionaliniame parke. Kasmet rengiami veteranų ir kalėdiniai vakarai įmonės darbuotojams, atskiri kalėdiniai renginiai darbuotojų vaikams.



Pernai AB "Achema" buvo apdovanota "Krištoline gulbe 2011" - už didžiaią indėlį Jonavos rajono mokesčių sistemoje papildant rajono biudžetą.

2011 metų pabaigoje „Achema“ Jonavos savivaldybės administracijai padovanojo vandentiekio ir nuotekų linijas Prezidento g. prie "Verslo centro". Vien pernai bendruomenės socialinėms – kultūrinėms reikmėms „Achema“ skyrė apie 2 mln. Lt.

Koncernas nuolat palaiko dialogą su mokslo įstaigomis: remia moksleivius, studentus, universitetus, mokyklas ir pan. „Achemos grupė“ yra suteikusi pagalbą nemažai parapijų, vaikų namų, muziejų ir daugelį kitų įstaigų ir organizacijų.

Darbuotojų teisių apsaugos srityje

3 principas: Siekti, kad verslo organizacijos remtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas.

4 principas: Siekti panaikinti bet kokį privalomą ar priverstinį darbą.

5 principas: Siekti panaikinti vaikų darbą.

6 principas: Siekti panaikinti diskriminaciją, susijusią su įdarbinimu ir profesija.

Koncernas „Achemos grupė“ remia asociacijų laisvę ir pripažįsta teisę į veiksmingas bendras derybas, remia siekį panaikinti bet kokį privalomą ar priverstinį darbą, remia siekį panaikinti diskriminaciją, susijusią su darbu ar profesija. Bendrovė palaiko profesinių sąjungų kūrimo laisvę. Didžiausiose koncerno bendrovėse - „Achemoje“ ir KLASCO veikia aktyvios profesinės sąjungos. „Achema“ ir KLASCO yra pasirašiusios kolektyvines sutartis su darbuotojais.

Didžiausia krovos darbų įmonė Klaipėdos uoste AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (KLASCO) savo vykdoma darbuotojų skatinimo ir socialine programa labai ryškiai išsiskiria tarp kitų transporto sektoriaus įmonių. Tai vienintelė įmonė, kurios darbuotojus vienija net trys profesinės sąjungos: darbuotojų, jūrininkų ir dokininkų. Su visomis šiomis organizacijomis bendradarbiaujama ir kas dveji metai atnaujinamas susitarimas dėl kolektyvinės sutarties. KLASCO galiojanti kolektyvinė sutartis numato ženkliai daugiau išmokų ir privilegijų palyginus su bendrais darbo teisės reikalavimais Lietuvoje.

Šiuo metu profsąjungos aktyviai veikia ne tik AB "Achema" ir AB "Klasco", bet ir UAB "Budrus sakalas", UAB "Iremas", UAB "Naujoji rūta"; darbuotojų taryba yra sukurta UAB "Transachema". Kolektyvinės sutartis šiuo metu turi pasirašiusios 6 bendrovės.

Nėra priverstinio darbo - Koncernas savo kasdienėje veikloje palaiko principą panaikinti bet kokį privalomąjį ar priverstinį darbą, nustatydamas darbuotojams 40 val. darbo savaitę. Nėra diskriminuojami priimami į darbą ir dirbantys specialistai: priimant į darbą reikiamos profesijos darbuotojus pagal įmonės poreikius, taip pat yra vertinama tik konkrečios dalykinės žinios, įgytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai.

Etikos kodekse apibrėžta, jog „Achemos grupė“ nedalyvauja politinių partijų ir organizacijų veikloje, tačiau informuoja apie savo poziciją klausimais, turinčiais tiesioginės įtakos koncerno veiklai. „Achemos grupė“ remia pelno nesiekiančias ir nevyriausybinės organizacijas, laikydamosi valstybės teisės aktų reikalavimų. Darbuotojai gali dalyvauti politinėje veikloje, kelti savo kandidatūrą rinkimuose, vadovauti rinkimų kampanijoms, rinkti lėšas ir pan., aiškiai atskirdami asmeninę ir koncerno veiklą.

Aplinkos apsaugos srityje

7 principas: Remti prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą.

8 principas: Imtis iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti.

9 principas: Skatinti aplinkai palankių technologijų vystymąsi ir paplitimą.

Koncernas „Achemos grupė“ savo veikla remia prevencines programas, užtikrinančias gamtos apsaugą, imasi iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti, skatina aplinkai palankių technologijų vystymą ir paplitimą, palaikydama aplinkos apsaugos principus, prisideda prie jų įgyvendinimo.

Vienas pagrindinių „Achemos grupės“ tikslų - mažinti neigiamą poveikį aplinkai optimizuojant gamybos procesus ir diegiant aplinkos apsaugos įrangą, bei taršos prevencijos priemonėmis apsaugoti darbuotojų ir aplinkinių žmonių sveikatą.

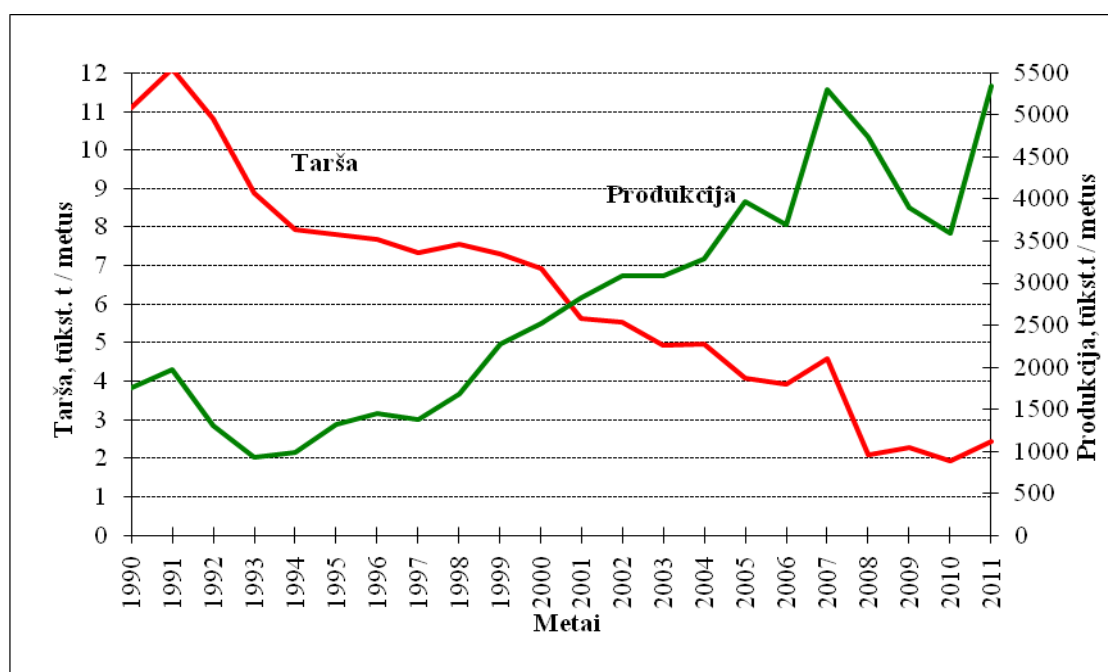
Visoms koncerno „Achemos grupė“ įmonėms yra suteikti aukščiausios kokybės vadybos (ISO 9001 ir ISO 9002), aplinkos apsaugos vadybos (ISO 14001) sertifikatai, jos yra įdiegusios darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos

(OHSAS 18001) sistemas. Koncerno patronuojamų bendrovių veikla - itin įvairi, kiekviena jų taiko specifines aplinkos apsaugos priemones.

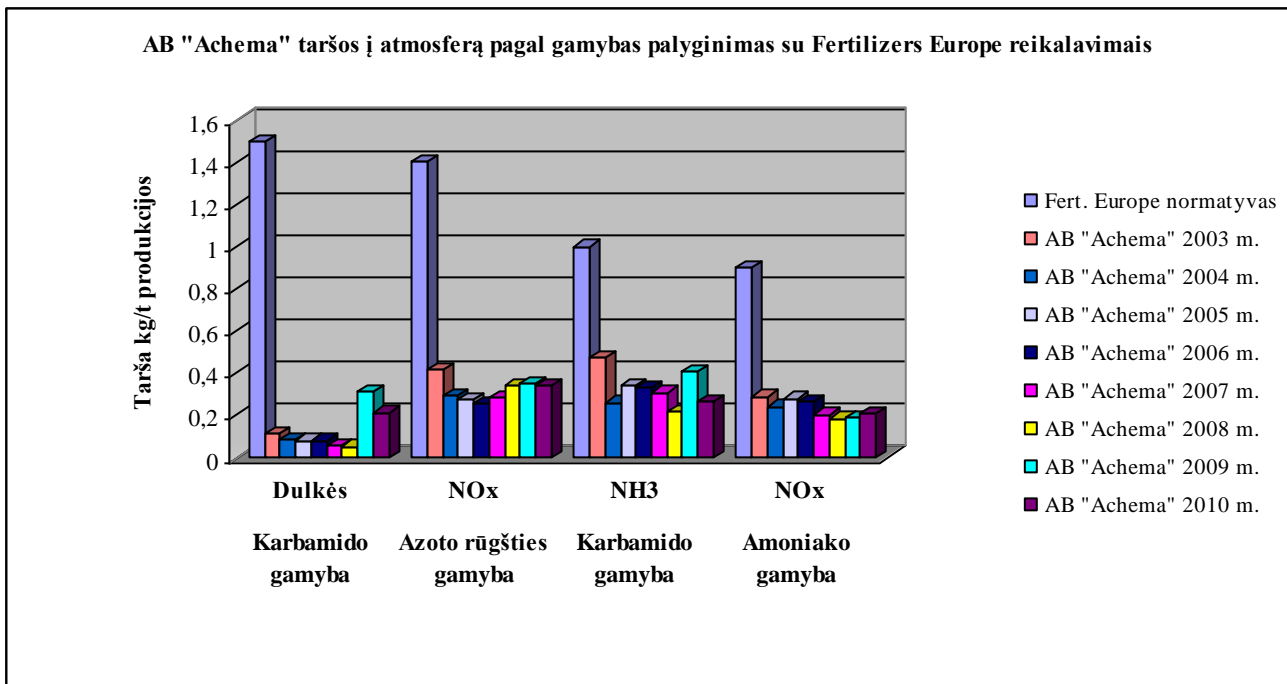


AB „Achema“ nuolat gerina aplinkos apsaugos būklę bei tobulėjančiomis taršos prevencijos priemonėmis saugo savo bendrovės darbuotojų bei aplinkinių žmonių sveikatą ir mažina neigiamą poveikį gamtai. Taikydama taršos prevencijos priemones, bendrovė sistemingai vykdo taršos monitoringą bei nuolatinę kontrolę.

Daug dėmesio įmonėje skiriama aplinkos apsaugos rodiklių gerinimui, kurie reikalauja didelių investicijų. Bendrovėje buvo modernizuoti pagrindiniai įrenginiai, pakeista ir patobulinta gamybos technologija, rekonstruoti valymo įrenginiai. Todėl lygindami šių dienų aplinkos taršos rodiklius su rodikliais prieš 10-20 metų, galime drąsiai teigti, kad tarša į aplinką ženkliai sumažėjo.



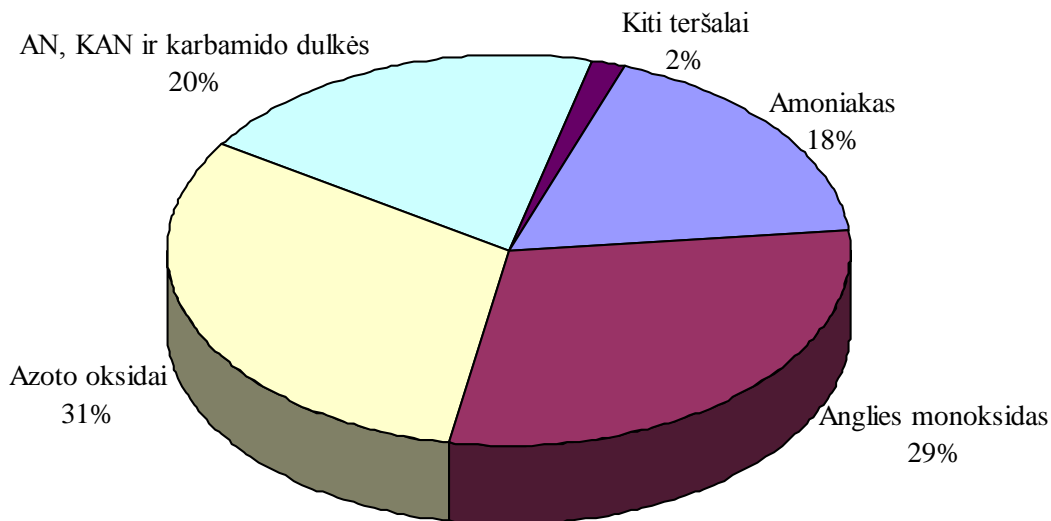
AB „Achema“, Fertilizers Europe (buvusi EFMA) narė, atitinka jos taikomus ekologiškos gamybos reikalavimus ir nuolat tobulina įrenginius. Bendrovės aplinkos apsaugos efektyvumą atspindi grafikas (gamybos-emisijos):



Aplinkos oras

Per 2011 metus AB "Achema" į atmosferą išmetė 2432 tonų teršalų ir pagamino 5241 tūkst. tonų produkcijos. Lyginant su 2010 metais pagamintos produkcijos kiekis padidėjo beveik 1,5 karto, o tuo tarpu tarša padidėjo 1,2 karto.

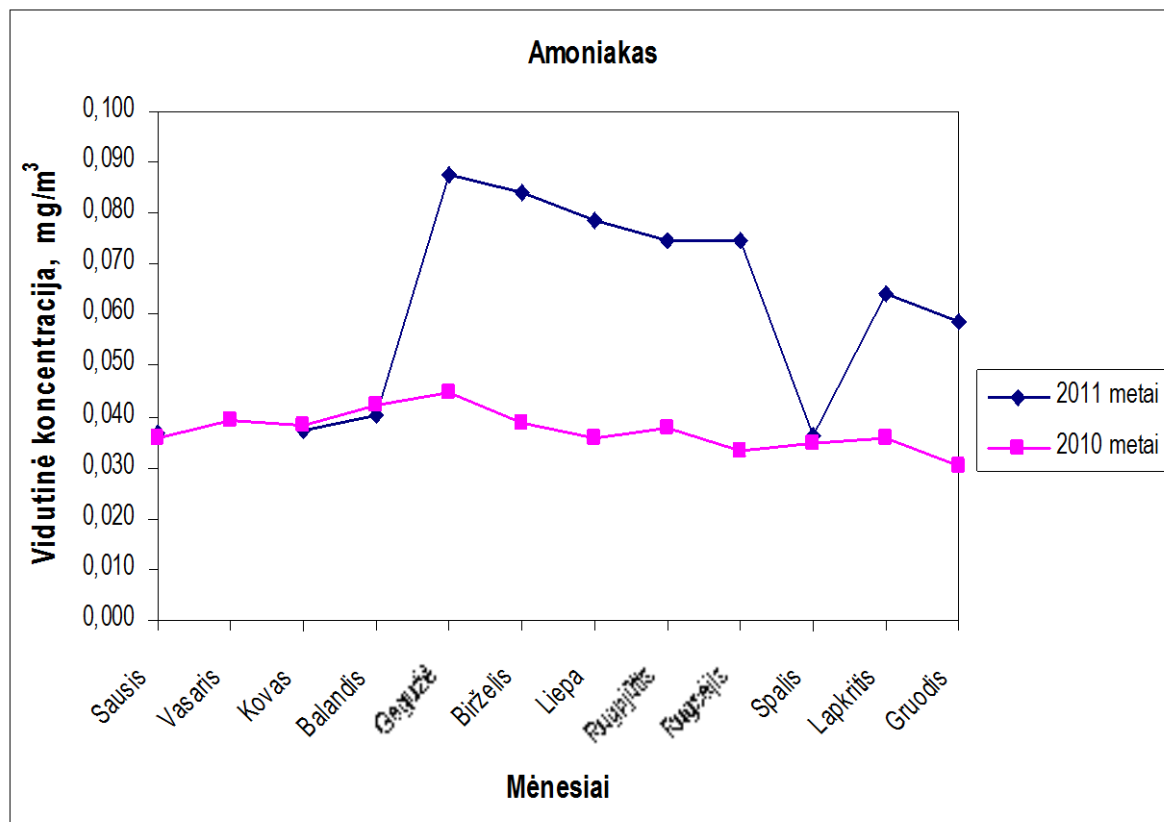
Pagrindiniai AB „Achema“ išmetami teršalai 2011 metais



Poveikio aplinkos orui kontrolė vykdoma 1 kartą/savaitę, pagal AB "Achema" aplinkos monitoringo programą 2011-2015 metams. Monitoringo programa suderinta su LR AM Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentu 2011-02-07. Mėginių sanitarinėje apsauginėje zonoje (SAZ) ėmimo vieta pasirenkama priklausomai nuo vėjo krypties. Mėginiai imami pavėjine ir priešvėjine kryptimis. 2011 m. poveikio aplinkos orui tyrimo rezultatai pateikiami lentelėje:

Paimtų mėginių skaičius		Amoniako koncentracija, mg/m ³	
pavėjine kryptimi	priešvėjine kryptimi	vidutinė	maksimali
74	24	0,0379	0,046

Amoniako vidutinės koncentracijos kitimo 2010 ir 2011 metais grafinis atvaizdavimas



Vanduo

Bendrovės vykdomos veiklos poveikio paviršiniam vandeniui kontrolė vykdoma pagal parengtą ir su Kauno RAAD suderintą AB „Achema“ aplinkos monitoringo programą.

Poveikio paviršiniam vandens telkiniui (Neries upei) kontrolė vykdoma 1 kartą į mėn. imant mėginius 500 metrų aukščiau ir 500 metrų žemiau nuotekų išleidimo vietas. 2011 metų monitoringo rezultatų suvestinė pateikta lentelėje:

Pavadinimas	Aktyvi vandens reakcija,	Skendinčios medžiagos	Bichromatinė oksidacija	Biocheminis deguonies sunaudojimas (BDS ₇),	Amonio azotas,	Nitritai,	Nitratai,	Bendras azotas,	Chloridai,	Sulfatai,	Bendras fosforas,	Naftos produktai,
	(pH)	mg/l	mgO ₂ /l	mgO ₂ /l	mgN/l	mgN/l	mgN/l	mgN/l	mg/l	mg/l	mgP/l	mg/l
Neries upės vanduo 500 m aukščiau išmetimo	8,10	14,4	32,8	3,65	0,1	0,016	0,934	1,538	10,4	18,0	0,077	0,217
Neries upės vanduo 500 m žemiau išmetimo	8,09	15,6	33,6	3,66	0,134	0,018	1,0	1,6	10,9	19,1	0,079	0,217

Aplinkos apsaugos agentūra 2010 m. spalio 26 d. AB „Achema“ aplinkos apsaugos centro laboratorijai išdavė Leidimą Nr. 1AT-244 atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus.

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų prevencija

Jungtinių Tautų bendroji klimato kaitos konvencija ir jos Kioto protokolas siekia stabilizuoti ir sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (anglies dioksido, azoto suboksido ir kt.) kiekį iš energetikos, transporto, pramonės, atliekų, miškų tvarkymo ir žemės ūkio sektorių. Pasaulio šalys (tarp jų ir Lietuva) priėmė šį sprendimą imtis veiksmų mažinti ŠD, išmetamas į atmosferą, ir įgyvendinti prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės.

Kioto protokole numatytais mechanizmais (Bendro įgyvendinamo projektų mechanizmas; Apyvartinių taršos leidimų prekybos mechanizmas) AB „Achema“ vykdo savo įsipareigojimus taip mažindama anglies dioksido (CO₂), azoto suboksido (N₂O) susiformavimą ir išmetimą į aplinką (<http://www.laai.lt>).

2009 m. birželio 5 d. Aplinkos ministerija ir UAB "Achema" pasirašė susitarimą dėl investicijų į aplinkos apsaugą. Susitarime numatyta, jog bendrovė, vykdydama Kioto protokolo Bendrojo įgyvendinimo projektą, lėšas, gautas pardavus taršos mažinimo vienetų, investuos tik į aplinkosaugines iniciatyvas.

AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (KLASCO) teritorijoje vyksta aktyvi krova, todėl itin svarbu, kad bendrovės veikla neturėtų neigiamos įtakos Kuršių marių ekosistemai bei gyventojams. Trašos patenka į kraunamus laivus uždariais konvejeriais, aprūpintais oro filtrais, kurie sugaudo kietąsias daleles. Įmonėje sumontuota 12 m aukščio triukšmo slopinimo siena. Įgyvendinant teisinių aktų reikalavimus, vykdoma ozono sluoksnį ardančių medžiagų apskaita ir kontrolė.



KLASCO atitinka ISPS (uostų saugumo) kodo reikalavimus. Joje vykdomi požeminio vandens, lietaus nuotekų, oro taršos bei triukšmo sanitarinės apsaugos zonoje stebėsena.

KLASCO nuo 2000 m. bendradarbiauja su Klaipėdos universitetu: įmonė finansuoja mokslo pritaikymo gamyboje darbus, skatina iniciatyvas krovinių logistikos ir jūrų verslo srityse, priima studentus praktikai ir į darbą.

Vieno moderniausių Rytų šalyse prie Baltijos jūros naftos ir chemijos produktų krovos terminalo veikla atitinka visus tarptautinėje rinkoje galiojančius saugos bei patikimumo reikalavimus – **UAB „Krovinių terminalas“** yra pirmasis regione, kuriame buvo įdiegtos ir veikia net keturios vadybos sistemos pagal ISO standartų reikalavimus.

Terminalas yra įdiegęs daugiau kaip 3,45 mln. litų kainavusią modernią garų rekuperavimo įrenginių sistemą – didžiausią tarp įrengtų Baltijos valstybių naftos įmonėse benzino garams, išsiskiriantiems iš tanklaivių krovos metu, surinkti. Siekiant visiškos oro kokybės kontrolės, visoje terminalo teritorijoje įrengti 87 oro taršos detektoriai.

Benzino saugojimo talpyklose sumontuoti plaukiojantys stogai, sumažinantys LOJ (lakiųjų organinių junginių) garavimą 95 proc. Gruntinių vandenų apsaugai visoje terminalo teritorijoje svarbiose vietose įrengta aukštos kokybės betono dangą su nuolydžiais užterštam vandeniui surinkti ir nukreipti į valymo sistemas. Galimos nuotėkos būtų nukreipiamos į terminalo kontrolinius šulinius. Lietaus ir sąlyginai užterštas lietaus vanduo valomi dviejuose moderniuose valymo įrenginiuose su itin efektyviai valančiais absorbciniais filtrais. Krovinių terminale nuolat vykdomas požeminio vandens, poveikio aplinkos orui stebėsena, taip pat kontroliniai paviršinių ir lietaus nuotekų tyrimai.

AB „Achema“ ir **UAB „Agrochema“** 2010 m. rudenį pradėjo ir iki šiol tęsia švietėjišką - agitacinį projektą „Būk atsakingas – saugok Baltijos jūrą“, skirtą supažindinti Lietuvos ūkininkus su Baltijos jūros aplinkosauginėmis problemomis ir eutrofikacijos reiškiniu. „Agrochemos“ parduodama produkcija yra pažymėta specialiu ženklu, primenančiu ūkininkams atsakingai naudoti azotines trąšas ir mažinti Baltijos jūros eutrofikaciją. Apie pažangų ūkininkavimą informacija pateikta Lietuvos žemės ūkio ministerijos parengtame leidinyje „Pažangaus ūkininkavimo taisyklės ir patarimai“ (http://www.zum.lt/documents/PUTP_leidinys_2007.pdf).

Projektas „Būk atsakingas – saugok Baltijos jūrą“ įgyvendinamas remiant 2010 m. Helsinkyje vykusio Baltijos jūros šalių aukščiausio lygio susitikimo (BALTIC SEA ACTION SUMMIT) individualias įmonių ir piliečių iniciatyvas (<http://www.bsas.fi/>).

Kova su korupcija

10 principas: Verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų ir papirkinėjimą bei kyšininkavimą).

Koncernas „Achemos grupė“ pritaria kovai prieš visas korupcijos formas, įskaitant papirkinėjimą ir kyšininkavimą ir veiklą vykdo griežtai laikydamasi Lietuvos įstatymų, vidaus taisyklių ir etikos kodekso. Koncerno pirkimų politikoje yra apibrėžti pagrindiniai turto įsigijimo principai, kuriais remiantis vykdomi pirkimai - profesionalumas, skaidrumas, objektyvumas, laisva konkurencija, verslo etika. Pirkimai turi būti atliekami objektyviai įvertinant poreikį, sąlygas ir galimybes bei atitikti laisvos konkurencijos ir verslo etikos principus. Paslaugų ar produktų pirkimai vykdomi pagal aiškiają Koncerne nustatytą pirkimo tvarką, kurios privalo laikyti bendrovės ir padalinių darbuotojai.

Koncerno Etikos kodekse numatyta, jog:

- darbuotojai vengia privačių ir koncerno teisėtų interesų susikirtimo; bet kokių veiksmų, galinčių turėti neigiamos įtakos „Achemos grupės“ reputacijai;
- netoleruojamas asmeninių interesų ar įsipareigojimų, prieštaraujančių teisėtiems koncerno bendrovių interesams, turėjimas;
- nepriimtinas asmeninės naudos siekimas naudojantis tarnybine padėtimi;
- netoleruojamas tiesiogiai ar netiesiogiai įstatymamas prieštaraujančių pasiūlymų teikimas, kyšininkavimas ar neteisėto užmokesčio ėmimas.

Visų „Achemos grupės“ bendrovių sandėriai audituojami, jų apskaita vedama kruopščiai ir tiksliai; visose veiklos srityse vykdoma verslo kontrolė. 2011 metais startavo viešas pirkimų konkursų portalas koncerno internetinėje svetainėje www.achemosgrupe.lt.

